

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-807205551
DOS-2015-0004556

Uw kenmerk
-

Bijlagen
-

Landschapstafel Bijzonder Provinciaal
Landschap Midden-Delfland
T.a.v. de voorzitter Marja van Bijsterveldt
Postbus 1
2636 ZG Schipluiden

Onderwerp
Provinciale Halfwegevaluatie Bijzonder Provinciaal Landschap
Midden-Delfland

Geachte mevrouw van Bijsterveldt,

Hierbij informeren wij u over onze reactie op het Halfwegadvies 'Mag het een onsje meer zijn' en uw reactie hierop en begeleidende brief hierbij. Dit Halfwegadvies heeft Harm Veenenbos in onze opdracht als onafhankelijk adviseur uitgebracht in het kader van de provinciale Halfwegevaluatie van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland. Dit Halfwegadvies is mede gebaseerd op gesprekken met de leden van de Landschapstafel. Op 14 november 2017 hebben wij het gebied van Midden-Delfland aangewezen als eerste Bijzonder Provinciaal Landschap van Nederland. Bij die aanwijzing voor een termijn van acht jaar is destijds na consultatie en op advies van Provinciale Staten besloten halverwege deze termijn een provinciale Halfwegevaluatie uit te voeren.

Positieve effecten aanwijzing

Wij zijn net als u positief over de effecten van de provinciale aanwijzing van Midden-Delfland tot Bijzonder Provinciaal Landschap. In de aanwijzing van 2017 is o.a. aangegeven: 'Deze aanwijzing vormt een erkenning van de bijzondere kwaliteiten van dit gebied en van de inspanningen die partijen in en rond het gebied de komende jaren zullen gaan leveren om die kwaliteiten te beschermen, versterken, ontwikkelen en promoten.' De positieve boodschap uit dit Halfwegadvies is dat deze aanwijzing door de Landschapstafel als steun, waardering en aanmoediging wordt ervaren en helpt om te komen tot een gezamenlijke inzet voor dit Bijzonder Provinciaal Landschap. Deze aanwijzing wordt door de Landschapstafel ook gezien als erkenning van het grote maatschappelijk belang van dit gebied. De goede samenwerking in de Landschapstafel zorgt voor een gemeenschappelijke en afgestemde groenblauwe ontwikkeling van het gebied. Mede door die aanwijzing en gezamenlijke inspanning om dit Bijzonder Provinciaal Landschap niet te verstedelijken is volgens deze partijen de grondprijs hier verhoudingsgewijs lager gebleven dan in de omliggende metropoolregio. Deze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

aanwijzing was mede gebaseerd op het Bidbook, waarvan de meeste van de hierin voorgenomen acties de afgelopen jaren ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Algemene reactie

Ook wij vinden net als u dat Harm Veenenbos een helder en bruikbaar Halfwegadvies heeft geschreven waarin waar nodig ook de vinger op de zere plek wordt gelegd. Zo meldt dit advies dat de bij de aanwijzing geformuleerde ontwikkelopdracht voor het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland ten aanzien van het versterken van de stedelijke context en de ruimtelijke kwaliteitsaansturing en- borging tot op heden beperkt invulling is gegeven. Die ontwikkelopdracht is bij de aanwijzing in 2017 geformuleerd vanwege de grote maatschappelijke waarde van dit Bijzonder Provinciaal Landschap en het grote belang van deze groene oase voor het vestigingsklimaat en voor de bewoners van de omliggende, sterk verstedelijkte en verstedelijkende metropoolregio en Zuid-Holland.

Door steviger invulling te geven aan die ontwikkelopdracht en aan die kwaliteitsaansturing en -borging kan de potentie die dit Bijzonder Provinciaal Landschap heeft om van grotere landschappelijke en maatschappelijke waarde te worden beter tot wasdom komen. Dit geldt o.a. uit oogpunt van landschappelijke kwaliteit, vestigingsklimaat, regionale voedselvoorziening, recreatie, natuur(beleving) en klimaatadaptatie.

Hiertoe zullen wij gedurende de resterende looptijd van deze aanwijzing, conform de titel van dit Halfwegadvies 'Mag het een onsje meer zijn' het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland beter opnemen in het provinciale omgevingsbeleid en zullen wij de komende jaren onze inzet leveren in en voor dit gebied, waaronder in en voor de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland. In het vervolg van deze brief wordt een en ander nader toegelicht.

Wij zien met name mogelijkheden om de kwaliteiten van dit Bijzonder Provinciaal Landschap te versterken in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Verder streven wij ernaar het Landschapspark Zuidvleugel, waar het Regioproject Schiezone onderdeel van uitmaakt, te koppelen aan de verstedelijkingsagenda van het Rijk. Dit integraal regioproject draagt bij aan de ontwikkeling en verbinding van stad en land, door de verstedelijkingsopgave samen te laten gaan met investeringen in de kwaliteit in en rondom het stedelijk gebied.

Opname in provinciaal beleid

In dit Halfwegadvies, uw reactie hierop en begeleidende brief hierbij wordt verzocht om een betere opname van dit Bijzonder Provinciaal Landschap in provinciaal beleid. Wij herkennen en erkennen dit en zullen het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland beter opnemen in het provinciale omgevingsbeleid binnen de beleidskeuze Landschap. Zo zal de begrenzingskaart van dit Bijzonder Provinciaal Landschap hierin worden opgenomen.

Overigens hebben wij vorig jaar al positief gereageerd op enkele verzoeken vanuit uw tafel. Zo hebben wij uw verzoek om dit Bijzonder Provinciaal Landschap op zes locaties uit te breiden vorig jaar augustus gehonoreerd. Ook hebben wij uw verzoek ondersteund voor het laten plaatsen van ANWB gebiedsborden langs Rijkswegen om de

bekendheid van dit Bijzonder Provinciaal Landschap voor de bewoners en bezoekers van dit gebied en deze regio te vergroten.

Ruimtelijke bescherming

In uw reactie op dit Halfwegadvies en ook in uw begeleidende brief hierbij vraagt u om een betere ruimtelijke bescherming van dit gebied in ons omgevingsbeleid. Ook dit Halfwegadvies vraagt om een herkenbare bescherming.

Die ruimtelijke bescherming is niet alleen onze taak, maar ook van gemeenten. Alle gemeenten die onderdeel uitmaken van dit Bijzonder Provinciaal Landschap hebben aan de Landschapstafel de afspraak gemaakt dat zij de vorig jaar vastgestelde gebiedsvisie voor dit Bijzonder Provinciaal Landschap met de daarbij behorende groene functies, die nauwelijks tot geen ruimte biedt voor verdere verstedelijking, opnemen in hun Omgevingsvisies en in hun Bestemmings- en Omgevingsplannen.

Qua provinciale ruimtelijke bescherming geldt dat in ons omgevingsbeleid het grondgebied van dit Bijzonder Provinciaal Landschap vrijwel geheel in de hoogste beschermingscategorie 1 (voor het kerngebied Kroonjuweel Cultureel Erfgoed en voor de delen dit onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland) of in beschermingscategorie 2 (weidevogelgebied, recreatiegebied of groene buffer) valt. Dit staat transformatie naar stedelijke functies niet tot zeer beperkt toe. Binnen dit Bijzonder Provinciaal Landschap vallen de volgende delen buiten deze twee beschermingscategorieën: de dorpen Maasland en Schipluiden, de Kerkpolder ten oosten van de A4, het dakpark van de landtunnel van de A4 tussen Schiedam en Vlaardingen, een strook van Kethel ten westen van de spoorlijn en delen van de zuidwesthoek van polder Schieveen.

Mocht in de toekomst blijken dat een betere ruimtelijke bescherming nodig is, dan zullen wij hier uiteraard naar handelen. Een grotere provinciale betrokkenheid bij de kwaliteitsaansturing en -borging van dit Bijzonder Provinciaal Landschap kan ons hierbij van dienst zijn.

Provinciale inzet

Wij zullen bestuurlijk en ambtelijk actief zijn als partner van de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland. Sinds het voorjaar van 2021 is onze ambtelijke en bestuurlijke inzet al vergroot. Deze inzet is gekoppeld aan en komt voort uit de maatschappelijke opgaven waar wij aan werken die neerslaan in dit gebied. Dit geldt zowel voor het beschermen, versterken als ontwikkelen van de functies en kwaliteiten van dit gebied, zoals inzake (kringloop)landbouw, recreatie, bereikbaarheid, erfgoed en natuur. In de hierop volgende alinea's wordt onze inzet voor de komende jaren nader toegelicht. Provinciale inzet is er vanuit de diverse provinciale beleidsvelden en maatschappelijke opgaven de afgelopen jaren al wel geweest en is het afgelopen jaar ook versterkt en meer in samenhang met elkaar gebracht.

Zo is er een Leidraad Bodemdaling voor Midden-Delfland ontwikkeld vanuit de provincie, het Hoogheemraadschap, de gemeente Midden-Delfland en LTO Noord. Ook kunnen wij een grotere rol vervullen bij de kwaliteitsaansturing en -borging van dit gebied door de polderarchitect hierin te ondersteunen, of door lid te zijn van een kwaliteitsteam dat hier invulling aan geeft.

Natuur

Wij zijn in Midden-Delfland en elders in Zuid-holland samen met de agrarische collectieven en andere betrokkenen aan de slag voor het versterken van de weidevogelpopulaties. Hiervoor zijn dit jaar in het kader van het Aanvalsplan grutto ook voor Midden-Delfland extra middelen ter beschikking gekomen. Vorig jaar is de Gruttoplas Kraaienest geopend en dit jaar is door (vrijwillige) herverkaveling een weidevogelkerngebied gecreëerd in de Zuidpolder dat de komende jaren wordt ingericht als robuust weidevogelgebied. Daarnaast is dit jaar ook een subsidie toegekend voor de ontwikkeling van weidevogellandschap tussen Delft en Schiedam. Verder wordt het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland dit jaar vanuit de Verkenning Natuurinclusief door uw Landschapstafel en de provincie doorgelicht op mogelijkheden om dit gebied, waaronder met name de landbouw- en recreatiegebieden, natuurinclusiever in te vullen. Daarnaast geldt dat de natuur in dit gebied, waaronder de weidevogels, profiteert van het tegengaan van bodemdaling. Ook kan de natuur in dit gebied versterkt worden vanuit middelen uit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG, zie pagina 5 voor meer informatie over dit programma).

Recreatieve betekenis en mogelijkheden

Een belangrijke boodschap uit dit advies is dat naarmate de 2,3 miljoen inwoners van deze metropoolregio, vooral in het stedelijk gebied direct rondom dit Bijzonder Provinciaal Landschap, dit gebied beter kunnen beleven en in hun hart sluiten, dit wellicht de beste bescherming vormt voor behoud, versterking en ontwikkeling van de hierin aanwezige groenblauwe kwaliteiten.

Dit onderschrijven wij en vormt ook een belangrijk onderdeel van de ontwikkelopdracht voor dit Bijzonder Provinciaal Landschap. Waar wij samen met partners aan de lat staat om in Zuid-Holland tot 2030 200.000 woningen te realiseren, waarvan het merendeel in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, is het zaak dat de groeiende bevolking in deze steeds dikkere en dichter bevolkte metropoolregio ook beschikt over een aantrekkelijke woonomgeving met goede groenblauwe en recreatieve verbindingen naar een aantrekkelijk en beleefbaar buitengebied, waaraan dit oer-Hollandse Bijzonder Provinciaal Landschap als groene oase in het hart van deze metropoolregio een belangrijke bijdrage levert.

De bekendheid en betekenis van dit Bijzonder Provinciaal Landschap voor de bewoners van deze regio en provincie die hier op zoek zijn naar de beleving van landschap, groen, rust, ruimte, recreatie en natuur kan nog verder worden vergroot. Een bijdrage die naar de toekomst toe door een steviger inzet en samenwerking van partijen en een betere verbinding van dit gebied met de stedelijke omgeving kan worden versterkt.

Een betere toegankelijkheid en beleefbaarheid van dit Bijzonder Provinciaal Landschap vraagt o.a. om het beter slechten van infrastructurele barrières van o.a. wegen, wateren en spoor en meer en betere recreatieve routestructuren, rustplaatsen en bestemmingen. Mede door die barrières, met name van west naar oost van o.a. A4, spoor, Schie en A13, wordt met name het oostelijk deel van dit gebied (ten oosten van de A13) nog relatief weinig door recreanten bezocht en beleefd. Plannen om die barrières te slechten zijn al ontwikkeld en in ontwikkeling.

Een goed voorbeeld uit het Bidbook van een initiatief dat bijdraagt aan de recreatieve waarde van dit Bijzonder Provinciaal Landschap vormen de plannen voor landgoederen

de Tempel en Nieuw Rhodenrijs bij Oud-Overschie, waar erfgoed, recreatie en groen in samenhang worden ontwikkeld en beleefbaar gemaakt, waardoor dit een belangrijke recreatieve bestemming en toegangspoort kan worden. Deze plannen worden nu mede met onze steun gerealiseerd.

Van die grotere bekendheid en betekenis van dit Bijzonder Provinciaal Landschap voor de stedeling kunnen ook de ondernemers (agrarisch en niet-agrarisch) in en rond dit gebied profiteren. Dit kan o.a. in de vorm van meer inkomsten door meer bekendheid en afzet van streekproducten, uit verbrede landbouw en meer inkomsten uit o.a. horeca en verblijfsrecreatie. Dit draagt ook bij aan de economische vitaliteit van dit Bijzonder Provinciaal Landschap.

Mede voor het spreiden van bezoekers is een goede differentiatie in recreatiedruk van groot belang, waarbij de diverse functies in dit Bijzonder Provinciaal Landschap waar nodig worden gescheiden en waar mogelijk worden gecombineerd, zodat zowel de boeren, weidevogels, bewoners als bezoekers van dit gebied hier goed gedijen.

Zoals dit Halfwegadvies ook meldt vormt de aanwijzing van Midden-Delfland als 'buffergebied' en de daaropvolgende reconstructie met een agrarisch kerngebied en de aanleg van recreatiegebieden hier omheen tegen de steden aan geografisch nog steeds een uitstekende basis om op voort te bouwen, waar met de vorig jaar vastgestelde visie voor dit Bijzonder Provinciaal Landschap en het Regioproject Schiezone invulling kan worden gegeven. Zo kan de Schiezone van nog veel grotere betekenis worden als groene en blauwe loper om Midden-Delfland met de stedelijke omgeving te verbinden (met o.a. de Tempel en Nieuw Rhodenrijs als recreatieve bestemming). Wij willen hier de komende jaren samen met de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland en ook andere partners aan werken. Onze inzet is om het Landschapspark Zuidvleugel, waar het Regioproject Schiezone onderdeel van uitmaakt, te koppelen aan de verstedelijkingsagenda van het Rijk.

Ondersteuning van initiatieven die aansluiten bij ons beleid

Wij hebben het voornemen om aan te sluiten op initiatieven die voor en in dit Bijzonder Provinciaal Landschap zijn en worden ontplooid die aansluiten bij ons beleid.

Zo heeft de Landschapstafel Provinciaal Landschap Midden-Delfland vorig jaar een breedgedragen visie voor dit Bijzonder Provinciaal Landschap vastgesteld, met ook een integrale kansenkaart, die nu wordt uitgewerkt in een concreet uitvoeringsplan. In deze visie wordt gestreefd naar een goede balans tussen het beschermen, beleven en benutten van dit Bijzonder Provinciaal Landschap, met voldoende verdien capaciteit voor ondernemers en bedrijfsmodellen die passen bij en bijdragen aan de kwaliteit van dit Bijzonder Provinciaal Landschap.

In dit kader is de gebiedsgerichte uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) van belang, waarvoor wij volgend jaar een voor het landelijk gebied van Zuid-Holland dekkend gebiedsplan zullen indienen waarin ook het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland is opgenomen. Voor het NPLG is landelijk tot 2035 een transitiefonds van cumulatief € 25 miljard beschikbaar. Bij de gebiedsgerichte uitwerking worden private en maatschappelijke partijen betrokken bij de thema's landbouw, natuur, klimaat en water om o.a. opgaven inzake stikstof, biodiversiteit, bodemdaling en waterkwaliteit gezamenlijk aan te pakken om te komen tot een gebiedsgericht toekomstperspectief voor landbouw en landschap. Bij dit toekomstperspectief speelt

voor het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland een duurzaam verdienmodel voor de melkveehouderij als drager van dit agrarisch landschap een centrale rol. Door versterking van korte ketens kan er meer geld uit de markt gehaald worden en voor maatschappelijke diensten als biodiversiteit (weidevogels) en water en klimaat (o.a. tegengaan bodemdaling en uitstoot broeikasgassen en voor wateropvang) dient er, mede vanuit dit programma, een passende en duurzame publieke vergoeding te komen.

Versterken organisatie en financiering

Zowel dit Halfwegadvies als uw reactie hierop en ook uw begeleidende brief wijzen op een gebrek aan organisatiekracht en financiering om te komen tot de gewenste slagvaardigheid en uitvoeringskracht ten behoeve van een betere bescherming, versterking en ontwikkeling van de kwaliteiten van dit Bijzonder Provinciaal Landschap. Het Halfwegadvies wijst erop dat het de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap waarbinnen de diverse partijen samenwerken ontbeert aan de daarvoor benodigde bevoegdheden, mensen en middelen.

Wij onderkennen deze beperkingen en willen graag samen met partners, waaronder ook partijen die nu niet aan tafel zitten, zoals het Rijk, zoeken naar mogelijkheden om die organisatorische en financiële kracht te versterken.

Want waar Zuid-Holland de komende jaren het sterkst verstedelijkt in deze steeds drukker en dichter bevolkte Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het zaak dat deze groeiende bevolking ook beschikt over een aantrekkelijke woonomgeving met goede groenblauwe en recreatieve verbindingen naar een aantrekkelijk en beleefbaar buitengebied. Dit oer-Hollandse Bijzonder Provinciaal Landschap levert hier als groenblauwe oase in het hart van deze metropoolregio een belangrijke bijdrage aan. Een bijdrage die naar de toekomst toe in samenwerking met partners verder kan worden vergroot.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.